

Людмила ТАРАН – сучасна українська поетка, прозаїк, літературознавець, журналістка, член АУП, НСПУ з 1984 року.

Народилася 2 березня 1954 року в с. Гребінки Васильківського району Київської області. Закінчила філологічний факультет Київського державного університету імені Т. Г. Шевченка. Працювала вчителем в одній зі шкіл м. Києва, провідним науковим працівником Київського літературно-меморіального музею Максима Рильського, керівником прес-центру НаУКМА, редактором відділу часопису “Українська культура”, оглядачем газети “Вечірній Київ”, старшим науковим працівником Українського центру культурних досліджень при Міністерстві культури України.

Як митець слова дебютувала в шкільному віці. Нині у творчому набутку має близько двадцяти книжкових видань: це збірки поезій “Глибоке листя” (1982), “Офорти” (1985), “Крокви” (1990), “Оборона душі” (1994), “Колекція коханок” (2002), “Книга перевтілень” (2004); мала і велика проза “Нижній скелет у шафі” (2006), “Любовні мандрівки” (2007), “Дзеркало

Єдинорога” (2009), “Артеміда з ланню та інші новели” (2010); книги статей та інтерв’ю “Енергія пошуку” (1988), “Гороскоп на вчора і на завтра” (1995), “Жінка і чоловік: долаючи стереотипи” (2002) та ін.; а також численні публікації в літературній періодиці, альманахах, антологіях. Твори письменниці перекладалися англійською, литовською, польською, російською мовами.

Людмила Таран – лауреат премій імені О. Білецького (1996), імені Василя Мисика (1996), імені Євгена Плужника (2005) та ін., нагороджена Орденом Св. Великомучениці Варвари.

СНІГ

Анатолію Стріляному

У місті –

завжди стомлений, старий,

Ногами замордований, автами.

Лише допоки у повітрі – молодий,

Безгрішний сніг.

Безгрішний сніг невтішного дитинства,

Де прожилки невидимі життя

Прикриті непорочно білизнаю.

Коли ж це я

її потолочив?

Немов сумні голонасінні діви,

Мої літа зістарились, і я

Поволі углибаю у сніги,

Яких уже насипало по плечі.

* * *

Ми їхали по небу між снігів.

Меланхолійні вівці підіймали

Свої невинні очі і брели

Отарою до другого прищестя.

Тут зовсім інший час: його немає.

І чорним перепаленим піском

Згори здаються пристрасті земні,

Мізерним зерням – звершення людські.

...Чого ж я хочу знову повернутись

Туди, де глина сокровенна спить,

Де все ще Божий полумінь горить –

За мить підносячи із праху?

ШОВКОПРЯД

Коштовний шовк із черева дерев

Вилонюється, ніби за рукою

Усміхненого фокусника. Поле
Застелене тим шовком золотим.

Хіба тобі я зразу не сказала,
Що дивна я, і дивна моя річ,
І ніч моя інакша, ніж у всіх.
І я насправді зовсім не шовкова.
Але ж і не залізна.

Шовкопряд.

Я – шовкопряд, який себе зжирає,
І ніжно перетравлює, і з рани
Висотує слова.

* * *

Нашарувалися цілі епохи
в мозкові наших кісток,
Попід язиком і в ямках
наших очниць:
Живемо – не відаємо
власних див і власних нещасть.
Пиши на нас хто що хоче –
а хто прочитає?

Прірва глупоти і глухі,
наче безвість, уми.
Ненатлі, зжираємо землю
всередину себе.
Ані садів, ані видив,
ані повітря-води,
Ані потопів опісля нас,
ані трава не ростить?

* * *

Віяла знаків опівночі
вкинута в наші розхристані вікна.
Вранці збирати не скалки,
не порох, не світло, не мідь:
Натяжки-знаки
тілами ефірними, ликами,
Жестами напучнявілими, кораблетрощами
долі
всотались
в артерії снів.

Видихнути? Розгадати мерців на поверхні
повеней, поверхів?
Брязкіт мечів,
ляскіт любовно відрощених батогів
Зовсім безгучні, але
дістають серцевину.
Наче метеликів, хто нахромив нас на палі?
Стеклі жаданням, ридаємо в космосі.
Ніч.

З “НОВОЇ КОЛЕКЦІЇ КОХАНОК”

* * *

Пустотливу і поступливу,
пестунку долі,
Звабливу і майже без вад –
Ось таку волів би коханку.
Але – не померти на її руках!

Смерть – непристойна і дика штука.
Від неї завжди смердить.
Підв’язана щелепа, зв’язані ноги...
Випаруватися б,
спаруватись із янголом,
Поки душа до неба летить.

...В о н а прокинеться,
розімліла зі сну,
Рука поблукає по холодному ложі:
На моїй половині – купка піску
І облудлива посмішка в узголів’ї.

* * *

Корона закотилася за трон,
Коли мені ти сіла на коліна.
Ти – богорівна, ти – моя царівна
Тієї миті, тільки-но повстав
Мій скіпетр...

Рояться погляди, клубочаться з усіх
Шпарин і закутків: бояться, що знічев’я
Пів-королівства одпишу тобі.

Я й сам боюся: тільки
напишу –
Ти зникнеш, як міраж.

* * *

Напівоголена, напів-
прозора. Золотавий сік
Пучнявіє і викидає
Гарячі брости.
Молоді
Вистрілюють пучками стріли.

Агов!
Гойдає го-
ло-
ву,
Неначе м’ячика на хвилях.
Я ж думав, що уже помер.
Чи я – воскрес?

* * *

Коли я обважнів і заспокоївсь,
Життя жував, як золотий коньяк,
Навіщо ти явилася – мов жарт,
Як сміх лукавий наді мною?
Я міг би мріять... бачити вві сні...
Але в житті – вважаю божевіллям,
Знуцанням,
катастрофою,
прокляттям
Останню – нерозділену! – любов.

І ось вона – чи послана із пекла,
Чи впала із розколотих небес –
Яка різниця? Наче битий пес,
За нею невідступно волочуся.

Якби мені хто розказав колись...
Історія – стара. Але зі мною?..
Де ліки, що лікують від кохання?
Не хочу ні порад, ні лікарів...

* * *

Сказала ти: “Мій милий, прощавай.
Здоровим залишайся і щасливим”.
То це мене – покинула? Мене?!

Ганьби такої не переживу.
Догнати б і... Ударити? Убити?
Що зміниться? Покинула – вона.

Вона – але не я! Останнє слово –
За нею – не за мною.
Скреготнув
Зубами і розтер цигарку люто

Ногою на асфальті. Що придумать,
Аби вона сьогодні приповзла
Покаяться, виблагувать любові?

* * *

Коли вони здають ключі
Од позашлюбної постелі –
Тремтить у неї губка нижня
І спідня одіж молода.

Стара історія. І він
Залисини свої ховає
Під “римський” чубчик. Паралелей
Чимало – греблю хоч гати.

Та він би рикав, аки тигр,
Аби довідався: на ложе
Це саме
і вона приводить
Молодшого за власний гріх.

* * *

Зі срібними, із молодими
Дзвіночками у голосах,
У косах – квіти, ніжний стан –
Немов струмок сором'язливий.

Солодкі ніжки і хода –
Легка, летюча і пахучий
Жаждивий віддих їхніх уст.

Вони – мегерами важкими
Стають у старості: повзе,
Сопе, немов ковальський міх,
Неоковирне одоробло.

...Коли б усі ми молоді
До старості розкошували...
А потім – р-раз! – усім гаплик.

* * *

Сентиментальна, мов теля,
Наївна, ніби поетеса,
Моя коханка. Спершу вабить
Ця яло-
вичина.

Але щодня і щохвилини –
Вона, що нипає, мов тіль,
Назирці, зазирає в рота?
Амуре, серденько, позбав!

Позбав мене такого дива
Або на віддалі тримай
Її телячу нелукавість,
Її набридливу печаль.